

V Praze dne 11. září 2014
Č.j.: 1013/14

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k návrhu
**zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování
vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším
kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 21/1992 Sb., o
bankách, ve znění pozdějších předpisů**

I. Úvod

Navrhovaná změna se týká České exportní banky. Jejím cílem je umožnit efektivní kontrolu dotací poskytovaných ze státního rozpočtu a potažmo kontrolu úvěrů poskytovaných Českou exportní bankou Ministerstvem financí. K tomu, aby mohly být účinně kontrolovány jednotlivé obchodní případy, je navrženo prolomení bankovního tajemství Ministerstvem financí v rámci působnosti zákona o pojišťování a financování vývozu se státní podporou.

Navrhovaná změna je technického charakteru. Rozšiřuje okruh informací o úvěrech poskytovaných v rámci podpořeného financování vývozu, ke kterým bude mít MF přístup. Novela zákona zároveň přidává definici nebankovních společností, které se v rostoucí míře na podpoře exportu podílejí (factoring, forfaiting). Změny vychází z kontrolního závěru NKÚ o potřebě důsledné kontroly.

II. Připomínky a návrhy změn

Návrh se striktně drží Kontrolního závěru NKÚ, byť připomínkující resorty (ČNB, NKÚ) navrhovaly zohlednění i dalších relevantních aspektů. Předkladatel to odmítl nikoli na základě substantivních argumentů, ale jen s poukazem na formální závěr NKÚ. Není proto zřejmé, zda část 1.2 obsahuje plné vymezení problému (zejména ve vztahu k Exportní garanční a pojišťovací společnosti, byť zmiňuje, že toto bude řešeno vyhláškami).

Zpráva RIA omezuje dotčené subjekty pouze na MF a ČEB. Pomíjí, že MF získá

prolomením bankovního tajemství přístup k informacím o podnikatelských subjektech. Klienti ČEB by měli být zahrnuti mezi dotčené subjekty a Zpráva by se měla vyjádřit k možným dopadům a rizikům z jejich pohledu. Tento pohled by se měl promítnout i do hodnocení nákladů a přínosů, aby bylo zřejmé, že posílení kontrolní činnosti MF vyváží případná rizika.

Zpráva předkládá pouze nulovou a preferovanou alternativu. Jelikož není nikde zdůvodněno, co konkrétně brání efektivní kontrolní činnosti MF, není zřejmé, zda je prolomení bankovního tajemství proporčním řešením. Například, zda nestačí, aby poskytnutí informací součástí smlouvy, zda nestačí jejich vymezení ve vyhlášce či dokonce jen pomocí interních předpisů, které může MF prosadit z pozice akcionáře. Pokud takovéto možnosti existují, měly by být uvedeny a srovnány s preferovanou variantou.

Podle uvedených údajů nebyl návrh konzultován se zástupci exportérů či podnikatelských svazů, které by se měly vyjádřit, zda přístup úředníků MF k bankovnímu tajemství klientů ČEB nějakým způsobem neohrožuje jejich oprávněné zájmy.

III. Závěr

Předložená závěrečná zpráva RIA není z hlediska hodnocení dopadů úplná. Z tohoto důvodu Komise RIA žádá lepší zdůvodnění potřeby prolomení bankovního tajemství v dosažení proklamovaného cíle, tj. zlepšení kontrolní činnosti při udílení dotací. Komise RIA dále žádá doplnění hodnocení dopadů na klienty bank. Po vypořádání připomínek ve spolupráci se zpravodaji Komise bude možné postoupit návrh k dalšímu projednání.

Vypracoval: PhDr. Zdeněk Kudrna, PhD.

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc. v. r.
předseda komise